

Vergaderjaar 2020–2021

27 830

Materieelprojecten

Nr. 321

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 november 2020

In 2017 verscheen de eindrapportage van de Adviescommissie Verslaggevingsstelsel rijksoverheid (AVRo) (Kamerstuk 31 865, nr. 93). Hierin werd geconcludeerd dat hoewel het verslaggevingsstelsel op orde is, er tegelijkertijd aanleiding is om stappen te zetten teneinde het stelsel verder te verbeteren en harmoniseren. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze dit mogelijk is. Hierbij wordt onder andere gekeken in hoeverre verdere toevoeging van baten-lasteninformatie de oordeels- en besluitvorming kan ondersteunen.

In dit kader is in 2019 besloten – in lijn met het advies van de rapporteurs Sneller en Snels¹ – om bij de Ministeries van Defensie en Infrastructuur en Waterstaat verschillende investeringspilots uit te voeren. Doel van de pilots is om te onderzoeken of additionele baten-lasteninformatie de oordeels en besluitvorming voor investeringsprojecten ondersteunt voor de gebruikers (parlement/ departementen/ burgers). In de brief Pilotprojecten verslaggevingsstelsel (Tweede Kamer 31 865, nr. 130) bent u geïnformeerd over de twee projecten die hiervoor bij Defensie zijn geselecteerd, dit betreft de Midlife update van de CV90 en de vervanging van de 50/100/150Kn Wielvoertuigen als onderdeel van het project Defensiebrede Vervanging Operationele Wielvoertuigen (DVOW).

Met de brief Kamerstukken 27 830 en 31 865, nr. 315 is de baten-lasten informatie verstuurd voor het DVOW deelproject. Hierbij stuur ik u, mede namens de Staatssecretaris van Defensie, de informatie over de pilot «Midlife Update CV90». In de commercieel vertrouwelijke bijlage² bij deze brief is de nadere financiële informatie opgenomen.

Door de wijze van de rapporteren op basis van baten-lasteninformatie te vergelijken met de huidige wijze van rapporteren (op basis van kasver-

¹ Kamerstuk 31 865, nr. 125 Verbetering verantwoording en begroting

² Ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

plichtingen) kan worden onderzocht of baten-lasteninformatie van toegevoegde waarde is. Hieronder wordt dan ook zowel de informatie op basis van baten en lasten (balans, staat van baten en lasten, kasstroomoverzicht) gepresenteerd, maar wordt ook aangegeven op welke wijze het parlement momenteel wordt geïnformeerd.

De pilots lopen dus nog door tot medio 2021. Na afloop van de pilots wordt breed gekeken of baten-lasteninformatie van toegevoegde waarde is en of, en zo ja, hoe dit onderdeel kan vormen van het begrotings- en verslaggevingsstelsel van de rijksoverheid. Dit is onderdeel van de toegezegde evaluatie die start in 2021. Hierbij zal ook ingegaan worden op de toegevoegde waarde voor Defensie.

Achtergrond investeringspilot Midlife Update CV90

De Midlife Update dient om het wapensysteem technisch inzetbaar te houden tot aan het einde van de levensduur en de operationele relevantie te waarborgen binnen de huidige veiligheidscontext en dreiging. Met de Midlife Update blijven ook de instandhoudingskosten van de CV90 beheersbaar. Daarnaast wordt de bescherming van de CV90 verhoogd.

Nadere inhoudelijke informatie hierover is opgenomen in de D-brief resultaten verwervingsvoorbereiding Midlife Update CV90, Kamerstuk 27 830, nr. 320.

De tijdslijn van deze investering is:
2020: streven naar contracttekening
2024: start levering eerste voertuigen
2026: einde levering.

Huidige wijze van rapporteren

Om te kunnen bepalen of baten-lasteninformatie van toegevoegde waarde is voor de oordeels- en besluitvorming omtrent een initiële investeringsbeslissing of de vervangingsbeslissing dient dit te worden afgezet tegen de huidige wijze van rapporteren. Hieronder wordt op hoofdlijnen beschreven op welke wijze de informatievoorziening aan het parlement momenteel is ingericht:

- Voor het communiceren van het voorgenomen investeringsbesluit is het parlement middels separate brieven en documentatie geïnformeerd conform het Defensie Materieel Proces. Voor dit project is in 2018 de A-brief verstuurd, Kamerstuk 27 830, nr. 262 met aanvullende financiële informatie in een commercieel vertrouwelijke bijlage.
- In deze investering is opgenomen het project «Verwerving CE-pakketten IGV». Voor dit project is in 2012 een A-brief verstuurd, Kamerstukken 27 830 en 26 396, nr. 104.
- In de begroting van het Defensiematerieelbegrotingsfonds wordt per artikel een overzicht gegeven van investeringsprojecten in realisatiefase. De investeringsbedragen van het project MLU CV90 zijn opgenomen in artikel 3: Land materieel. De financiële informatie over dit project is commercieel vertrouwelijk, in de begroting is alleen de bandbreedte opgenomen van 250–1.000 miljoen euro.
- Ook de financiële informatie op basis van een baten-lastenstelsel over dit project is commercieel vertrouwelijk.

Wijze van rapporteren middels baten-lasteninformatie

In een baten-lastenstelsel staan een (openings-)balans inclusief verloopstaat materiële vaste activa, een staat van baten-en lasten en een kasstroomoverzicht centraal. In de bijgevoegde commercieel vertrouwelijke

lijke bijlage zijn deze opgenomen, inclusief een toelichting op de informatie.

De op basis van bovenstaande overzichten gepresenteerde informatie bevat meer specifieke en uitgebreidere informatie dan de reguliere CV bijlage bij de D-brief. Dat komt met name voort uit de opzet van de pilotprojecten. Doordat hier alleen de twee aangewezen projecten van baten-lasten informatie worden voorzien is er geen overkoepelende balans of verloopstaat materiele vaste activa beschikbaar waar naar verwezen kan worden.

Waarderingsgrondslagen en overige bijzonderheden

- Voor de afschrijvingstermijn is gekozen om aan te sluiten bij de resterende levensduur van de CV90. Deze is 15 jaar.
- Gekozen is voor een systematiek van waardering op historische waarde met een lineaire afschrijving. De belangrijkste reden hiervoor is beperking van de administratieve lasten.
- Parallel aan de systematiek bij agentschappen is voor alle projecten binnen deze pilot gekozen voor het financieren van de activa met een lening van het Ministerie van Financiën. Dit betekent dat er in de exploitatie een rente component wordt toegevoegd. Deze lasten worden gedekt door baten van het Ministerie van Financiën zodat dit per saldo neutraal is. De baten van het Ministerie van Financiën zijn ook als ontvangst geboekt in het kasstroom overzicht.
- Voor een goed inzicht in de waardeontwikkeling van het wapensysteem dient deze MLU idealiter beschouwd te worden in relatie tot de oorspronkelijke verwerving van de CV90 daar bij de MLU onderdelen van het destijds verworven voertuig worden vervangen, andere onderdelen in stand blijven en er ook geheel nieuwe onderdelen worden toegevoegd aan het voertuig. Bij de oorspronkelijke investering is in de administratie echter geen rekening gehouden met deze gegevensuitvraag waardoor hier geen goed inzicht in te verkrijgen is. Daar komt bij dat een deel van de CV90's verkocht is en niet alle resterende voertuigen een MLU krijgen. Derhalve wordt nu alleen een overzicht gepresenteerd van de investering gerelateerd aan de MLU. De oorspronkelijke investering wordt buiten beschouwing gelaten. Dit gegeven zal in de evaluatie geadresseerd worden.
- Na ontvangst van de offerte bleek deze hoger dan het budget en was het noodzakelijk de projectopdracht te herijken. Daarbij is de leveringsomvang bijgesteld, zowel kwantitatief als kwalitatief. Kwantitatief is de opdracht bijgesteld door het aantal voertuigen te reduceren van 141 naar 122 stuks en door het aantal rijles-voertuigen te reduceren van acht naar zes. De benodigde opleidingen en operationele inzet kan met deze aantallen worden gerealiseerd. Kwalitatief is onder andere afgezien van mogelijkheden voor additionele camouflage-systemen voor de CV90 voertuigen en mogelijkheden voor een grotere accucapaciteit. Daarentegen is meer geïnvesteerd in de cyberveiligheid en de integratie van de voertuiggebonden informatietechnologie. Voornamelijk om deze reden is het investeringsbudget verhoogd. De financiële effecten van deze bijstellingen zijn verwerkt in de CV bijlage bij deze brief.
- Doordat alleen de investering van de MLU in beeld wordt gebracht, zal ook de exploitatie zich uitsluitend richten op de (gevolgen van de) MLU. Voor deze investering is de delta-exploitatie berekend, deze wordt overgenomen in de staat van baten en lasten.
- Gelijk aan het DVOW project dat in deze pilot meedraait, is de huidige administratie niet ingericht op het intracomptabel verstrekken van jaarlijkse exploitatiekosten van dit project. Inzicht in de exploitatiekosten is daardoor slechts op basis van aannames extracomptabel te

verkrijgen. Hier dient bij de interpretatie van de cijfers rekening mee gehouden te worden. Het volgen van de cijfers over de jaren heen en een vergelijking tussen planning en realisatie leiden als gevolg hiervan tot beperkingen.

De Minister van Defensie,
A.Th.B. Bijleveld-Schouten